

ת"פ 36358/08/15 - מדינת ישראל נגד מ ב

בית משפט השלום בירושלים

07 ינואר 2018

ת"פ 36358-08-15 מדינת ישראל נ' ב

בפני כב' השופט יצחק שמעוני

בעניין: מדינת ישראל
על ידי ענף תביעות משטרת ישראל. המאשימה
נגד
מ ב
על ידי בא כוחו עו"ד אוסמה חלבי הנאשם

גזר דין

1. כתב האישום:

הנאשם תושב --- יליד שנת 1994, הורשע ע"פ הודאתו בעבירה של תקיפה סתם של בת הזוג לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין התשל"ז-1977.

הודאת הנאשם ניתנה במסגרת הסדר טיעון שהוצג בפני בדיון מיום 20.3.2016, לפיו תוקן כתב האישום והנאשם נשלח לשירות המבחן להכנת תסקיר. ההסדר לא כלל הסכמה לעניין העונש.

מכתב האישום עולה כי בתאריך 19.2.15 תקף הנאשם, שלא כדין וללא הסכמתה, את אשתו ד ס, בביתם. בנסיבות אלו דחף הנאשם באמצעות ידיו, את המתלוננת וסטר בפניה ובצווארה באמצעות ידיו.

2. תסקירי שירות המבחן:

בעניינו של הנאשם, הוכנו 6 תסקירים שונים ע"י שירות המבחן, התסקירים הוגשו בימים: 4.7.16, 2.11.16, 8.1.17, 16.3.17, 5.9.17, 29.11.17.

בתסקיר הראשון מיום 4.7.16, ציינה קצינת המבחן, כי הנאשם הינו בן למשפחה בת 11 נפשות, לדבריו, משפחתו הינה משפחה נורמטיבית ללא כל מעורבות פלילית של מי מבני המשפחה. הוא ציין, כי היחסים בינו לבין משפחתו הינם יחסים תקינים. הנאשם, סיים לדבריו את לימודיו בכיתה ח', אז יצא לעבוד על מנת לסייע בפרנסת המשפחה. כיום עובד הנאשם עבור קבלן ניקיון בבית החולים ---. לפני כשנתיים, נישא הנאשם לאשתו שהיא המתלוננת בתיק. לדבריו, הזוגיות שלהם טובה והוא שלל גילויי אלימות בקשר הזוגי.

קצינת המבחן ציינה, כי הנאשם נעדר עבר פלילי קודם. באשר לעבירה הנוכחית, הנאשם תיאר בפני קצינת המבחן את השתלשלות העניינים, לדבריו, האירוע התחיל בדחיפות הדדיות שנעשו לדבריו "בצחוק" ולאחר מכן התדרדרו הדברים ויצאו משליטה כשהוא התרגז ודחף אותה בכוף. לדבריו, הוא לא תכנן כלל לפגוע בה והוא מתחרט על

תוצאות התנהגותו. הוא הוסיף וציין, כי כיום הוא אינו נוהג כלפיה באלימות והוא למד להיזהר ולהימנע מנקיטת אלימות נוספת. קצינת המבחן ציינה, כי התרשמה שהנאשם מטשטש את חומרת העבירה וממעיט מאחריותו לביצועה. יחד עם זאת, היא התרשמה שההליך הפלילי מהווה גורם מרתיע ומציב גבול עבורו.

בנושא הערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום; קצינת המבחן ציינה, כי מצד אחד, מדובר בהסתבכותו הראשונה של הנאשם עם החוק. בנוסף, הנאשם הביע נכונות ראשונית להשתלבות בקבוצת טיפול ייעודית. דברים אלו מהווים לדברי קצינת המבחן, גורמי סיכוי להימנעות מעבירות נוספות. מאידך, ניכר כי הנאשם אינו מכיר מספיק בחומרת העבירה וממעיט מאחריותו לביצועה. כל אלו מהווים לדברי קצינת המבחן, גורמי סיכון להישנות העבירה.

לנוכח האמור בתסקיר, המליצה קצינת המבחן על דחייה בת 4 חודשים שבמהלכה יופנה הנאשם לבדיקת התאמה לצורך שילובו בקבוצה טיפולית ייעודית.

בתסקיר מיום 2.11.16, ציינה קצינת המבחן, כי הנאשם הופנה לקבוצה טיפולית ייעודית והופיע למפגש אחד בלבד מתוך שלושה. מנחי הקבוצה התרשמו מחוסר מוטיבציה של הנאשם להשתלב בטיפול והעדר כוחות מספיקים להתמודדות עם התכנים העולים במפגשים. לאור זאת, הוחלט לסיים את השתתפותו בקבוצה.

בהמשך התסקיר ציינה קצינת המבחן, כי נפגשה בשנית עם הנאשם וזה מסר לה בתחילה, כי אינו מעוניין להשתלב בטיפול ואף אינו רואה צורך בכך. לדבריו, היחסים בינו לבין אשתו השתפרו מאוד בין היתר אודות לשיפור במצבם הכלכלי. בהמשך השיחה, הנאשם חזר בו והביע בכל זאת נכונות להשתלב בטיפול, אך ביקש שזה יעשה במסגרת טיפולית במזרח העיר. לנוכח דבריו אלו של הנאשם, ביקשה קצינת המבחן, תקופת דחייה נוספת בת כחודשיים לצורך בדיקת שילובו של הנאשם במסגרת טיפולית במזרח העיר.

בתסקיר מיום 8.1.17 התבקשה שוב דחייה של 3 חודשים וזאת לאור העובדה שהנאשם רק החל את ההליך הטיפולי ונדרש זמן לבדוק את השתלבותו ואת תוצאות הטיפול.

בתסקיר מיום 16.3.17, ציינה קצינת המבחן, כי מדיווח של גורמי הטיפול האחרים על הטיפול הפרטני בו שולב הנאשם, עולה, כי הנאשם, משתתף בקביעות במפגשים והוא משתף פעולה באופן מלא. קצינת המבחן ציינה, כי לא הצליחה ליצור קשר עם הנאשם אך כאמור הרושם שהתקבל מגורמי הטיפול, הוא של שיתוף פעולה והתקדמות בהליך הטיפולי. לאור ההתקדמות שחלה בטיפול, ביקשה קצינת המבחן, דחייה נוספת שבמהלכה יימשך הטיפול ויעשה שוב ניסיון ליצור קשר עם הנאשם.

בתסקיר מיום 5.9.17, ציינה קצינת המבחן, כי היא נפגשה שוב עם הנאשם. לדבריה, היא התרשמה שמדובר בבחור צעיר בעל מערכת ערכים נורמטיבית ותקינה השואף לנהל אורח חיים נורמטיבי. זה בא לידי ביטוי בין היתר, בהשקעת מאמצים מצדו של הנאשם, להשתלב באופן קבוע בעבודה תוך דאגה לסיפוק צרכי הפרנסה שלו ושל אשתו. הנאשם חזר והדגיש, כי זמן קצר לאחר האירוע המתואר בכתב האישום, חזרו הוא ואשתו להתגורר יחד והם מצליחים לנהל ביניהם יחסים זוגיים תקינים ונורמטיביים ללא שימוש באלימות.

בנוסף, ציינה קצינת המבחן, כי התרשמה שניהול ההליך המשפטי נגד הנאשם, הבהיר לו את חומרת מעשיו ואת השלכותיהם הקשות, עבורו ועבור אשתו. כמו כן ההליכים המשפטיים, חידדו עבורו את גבולות האסור והמותר במיוחד בכל מה שקשור ליחסים בינו לבין אשתו. להערכתה, כל אלה מהווים גורמי סיכוי להמשך ניהול אורח חיים תקין ללא התנהגות פורצת גבולות ואלימה בעתיד.

לאור האמור בתסקיר, ולנוכח העובדה שכאמור מדובר בעבירה הראשונה והיחידה בה מעורב הנאשם, המליצה קצינת המבחן על ביטול ההרשעה על מנת שלא לפגוע בעבודתו של הנאשם ב----. כמו כן, המליצה קצינת המבחן

על הטלת של"צ בהיקף של 140 שעות.

בתסקיר האחרון שהוגש ביום 29.11.17, חזרה קצינת המבחן על האמור בתסקיר הקודם ועל המלצתה לבטל את ההרשעה, על מנת שלא לפגוע במקום עבודתו של הנאשם.

3. טיעוני ב"כ הצדדים לעונש:

טיעוני ב"כ המאשימה:

ב"כ המאשימה מנתה את הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם: הגנה על התא המשפחתי והגנה על בריאותו ושלומו של אדם. מתחם הענישה לדברי ב"כ המאשימה, נע בין מאסר על תנאי ושל"צ לבין מאסר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות.

ב"כ המאשימה ציינה, כי מהתסקירים הראשונים שהוגשו עולה, כי הנאשם המעיט מחומרת העבירה ומאחריותו לביצועה. כמו כן עולה מהם, כי הנאשם לא הצליח להשתלב בתוכנית הראשונה שהוצעה לו וביקש למצוא טיפול אחר. לדבריה, בתסקירים שהוגשו לאחר מכן, לא נאמר כמעט כלום על השיקום שעבר או לא עבר הנאשם. כל מה שנכתב בהם הוא רק שהנאשם ואשתו חזרו לגור יחד והם מנהלים ביניהם יחסים זוגיים תקינים.

בעניין ההרשעה, ב"כ המאשימה טוענת שלא התקיימו התנאים הנדרשים ע"פ הלכת כתב לביטול ההרשעה. לדבריה, הנאשם לא הביע קבלת אחריות וחרטה כנה, וכן לא הוכיח נזק קונקרטי שייגרם לו מהותרת ההרשעה על כנה. לדבריה, מעבר למה שנכתב בתסקיר על הנזק שעלול להיגרם לו, לא הוגשו מסמכים התומכים בטענה זו.

לאור האמור ביקשה ב"כ המאשימה להותיר את ההרשעה על כנה ולהטיל על הנאשם של"צ בהיקף נרחב בנוסף לקנס ולעונש של מאסר על תנאי.

טיעוני ב"כ הנאשם:

ב"כ הנאשם ציין, כי כל התסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם, בפרט 2 התסקירים האחרונים, היו תסקירים חיוביים. הנאשם משתף פעולה, המצב כיום בין הנאשם לבין אשתו הוא תקין וטוב. לטענתו, עברו כמעט 3 שנים מאז המקרה ולא נזקפה לחובתו אף עבירה נוספת.

לעניין ההרשעה, ב"כ הנאשם ציין, כי הנאשם החל לעבוד ב---- ושם הוא נדרש לעבור בדיקות ולספק תעודת יושר. כך שברור מאליו שהנזק שייגרם כתוצאה מהותרת ההרשעה הוא נזק קונקרטי וחמור.

ב"כ הנאשם הוסיף, לעניין שעות השל"צ, כי ההחזרה לשירות המבחן הייתה רק על מנת לבחון את סוגיית ההרשעה. לא היה וויכוח בנושא שעות השל"צ והסיכום היה על 140 שעות ולא כפי שמבקשת עכשיו ב"כ המאשימה, של"צ בהיקף נרחב.

דברי הנאשם:

במסגרת דבריו האחרונים לבית המשפט, חזר הנאשם והביע את חרטתו וכן הביע את חששו מהותרת ההרשעה על כנה. לדבריו, ההרשעה תפגע בפרנסתו ותוביל להפסקת עבודתו בעירייה.

4. שאלת אי ההרשעה

סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982, שכותרתו "ביטול הרשעה", מסמיך את בית המשפט לבטל הרשעתו של נאשם:

"192א. הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו אי שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב) לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור"

סעיף 71א לחוק העונשין, תשל"ז-1977, שעניינו "צו שירות לציבור", קובע בס"ק כי בית המשפט רשאי לתת צו שירות גם ללא הרשעה:

"71א(ב). מצא בית המשפט נאשם שביצע עבירה, רשאי הוא לתת צו שירות גם ללא הרשעה, בנוסף למבחן או בלעדיו, ומשעשה כן יהיה דינו של צו השירות, לעניין סעיף 9 לפקודת המבחן [נוסח חדש] תשכ"ט-1969, כדין צו מבחן"

כידוע, שניים הם התנאים שצריכים להתקיים במקרה בו נמנע בית המשפט מהרשעת אדם שביצע עבירה: **הראשון** הינו שטיב העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים ויתור הרשעה מבלי לפגוע מהותית בשיקולי הענישה, **והשני** הינו שהרשעה תפגע משמעותית בשיקומו של הנאשם.

היינו, ההכרעה בשאלה העקרונית הנוגעת לעצם אי-הרשעת נאשם בפלילים צריך שתהא פרי איזון בין האינטרס האישי של הנאשם לבין האינטרס הציבורי לאכיפה מלאה של הדין.

הימנעות מהרשעה הינה בגדר חריג לכלל, משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי לעשות שימוש בחריג ההימנעות מהרשעה רק במקרים יוצאי-דופן וחריגים, בהם היחס בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרת העבירה איננו סביר וכלל ועיקר (ראו ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337, 341 (1998), ע"פ 2555/13 **נחמיאס נ' מדינת ישראל** (9.1.2014) וכן ע"פ 3554/16 **יעקובוביץ נ' מדינת ישראל** (11.6.2017)). רק אותם מקרים חריגים שבהם הצטברות הנסיבות הקשורות בנאשם ועבירה שעבר מצדיקות שלא להטביע בנאשם אות קלון של פליליות - ראוי לחרוג מן הכלל המצדיק הרשעת נאשם שהודה בביצוע אותם עבירות.

5. העונש המתאים:

לאחר שעיינתי בתסקירים השונים שהוגשו ע"י שירות המבחן בעניינו של הנאשם, וכן לאחר שמיעת טיעוני ב"כ הצדדים וכן את דברי הנאשם עצמו, ובשים לב לגילו הצעיר של הנאשם, שוכנעתי, כי התנאים שנקבעו בהלכת כתב, מתמלאים במקרה שלפנינו.

מדובר בנאשם שהינו צעיר נורמטיבי, נעדר כל עבר פלילי, ואינו בעל קווים עבריינים מושרשים. הנאשם אף עבר תהליך שיקום של ממש במסגרת תכנית הטיפול הפרטנית במרכז למשפחה, אליה הופנה ע"י שירות המבחן. גורמי הטיפול אף דיווחו על התקדמות ממשית שעבר הנאשם במהלך הטיפול.

נתתי משקל לעובדה, כי במשך הזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירה ועד היום, לא חזר הנאשם על מעשיו ולא הוגשו נגדו תלונות חדשות. בנוסף, נתתי את דעתי גם למהות העבירה, לחומרתה ולנסיבות ביצועה; העבירה, מבלי לזלזל בה חלילה, הינה ברף הנמוך יותר של עבירות האלימות, היא בוצעה ללא תכנון מקדים מצדו של הנאשם אלא בהתפרצות ספונטנית. הנאשם חזר והביע את חרטתו, הן בפני והן בפני שירות המבחן כפי שעולה מהתסקירים השונים שהוגשו.

בעניין השפעת ההרשעה על הנאשם והנזק שייגרם, התרשמתי כי אכן ייגרם לנאשם נזק חמור והוא עלול למצוא את עצמו מובטל וללא יכולת לפרנס את משפחתו, באם אותיר את הרשעתו על כנה. אני סבור כי מדובר בעונש קשה

ולא מידתי ביחס לעבירה המתוארת בכתב האישום. האינטרס הציבורי יכול במקרה זה, לסבול את אי הרשעתו של הנאשם.

לנוכח כל האמור לעיל, אני מורה כדלהלן:

1. אני מורה על ביטול ההרשעה בתיק זה.
2. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 140 שעות בהתאם להמלצת שירות המבחן.
3. ניתן צו מבחן למשך שנה אחת. הנאשם מצווה להיות בקשר עם שירות המבחן, אשר ידווח על התנהגות חריגה בתקופת המבחן.

העתק יישלח לשירות המבחן.

הודע על זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, כ' טבת תשע"ח, 07 ינואר 2018, במעמד בא כוח המאשימה עו"ד ניצנית פזואלו, הנאשם ובא כוחו עו"ד חלבי.